

25 КРОКАЎ НА ШЛЯХУ

Зайтра ў краіны самае вялікае, галоўнае свята — Дзень Незалежнасці. Мы адзначаем яго ў гадавіну вызвалення Беларусі ад фашыстаў, і ў гэтым — і найвялікшы сэнс, і простая ісціна. Бо, калі б не было ў біяграфіі нашай Радзімы 3 ліпеня 1944 года, не было б увогуле нічога — ні Радзімы, ні нас. Ні найноўшай гісторыі краіны Беларусь, якую самі ствараем, сведкамі якой з'яўляемся. Не было б іншага ліпеня — 1990 года, калі Вярхоўны Савет БССР прыняў Дэкларацыю аб дзяржаўным суверэнітэце. З таго часу ўжо мінула 25 гадоў, Беларусь як суверэнная незалежная дзяржава заявіла пра сябе ў свеце на поўны голас. Мы шмат дасягнулі, нам сапраўды ёсць чым ганарыцца. «Звязда» прапануе кароткі экскурс у жыццё нашай краіны апошніх дзесяцігоддзяў. Гэтыя значныя крокі мы зрабілі разам. А колькі яшчэ наперадзе!

1. У чэрвені — ліпені 1994-га прайшлі першыя прэзідэнцкія выбары. У другім туры перамог Аляксандр Лукашэнка, які ў перадыбарнай праграме зрабіў акцэнт на зніжэнне інфляцыі, спыненне працэсу збяд-

дзян, — далучэнне да Мытнага саюза і Еўразійскага эканамічнага саюза.

6. Рэалізавана праграма «Адраджэнне вёскі». Першапачаткова былі вызначаны два галоўныя напрамкі дзейнасці: першы,

насьць ужо перавысіла смяротнасць. Значна павялічылася падтрымка маладых, а таксама шматдзетных сем'яў. З гэтага года ўведзены мацярынскі капітал.

10. Дзяржава асаблівую ўвагу надае клопату пра дзяцей-сірот, прафілактыцы сацыяльнага сіроцтва: з кожным годам усё больш сем'яў у нашай краіне прымае рашэнне ўзяць прыёмнае дзіця. Сёлета завяршаецца чацвёртая прэзідэнцкая праграма «Дзеці Беларусі», якая, акрамя іншага, мае на мэце забяспечыць эфектыўную сацыялізацыю дзяцей, што аказаліся ў цяжкай жыццёвай сітуацыі. Статыстыка за 2005 год паказвала: у краіне — амаль 12 тысяч сірот, якія выхоўваюцца ў дзіцячых дамах, а звесткі за мінулы год сведчаць, што дзяцей, якія жывуць у інтэрнатах, менш за 5 тысяч.

11. Гарантуецца роўнасць усіх грамадства адукацыйных сістэм і пераемнасць усіх формаў навучання. Па інфармацыі Белстата, узровень пісьменнасці дарослага насельніцтва ў Беларусі, як і ў развітых краінах свету, набліжаецца да 100% і складае 99,6%. Краі-

на — адна з лідараў у рэгіёне па колькасці людзей з вышэйшай адукацыяй. У нас суадносіны колькасці студэнтаў да колькасці насельніцтва ў адпаведным узросце складаюць 91,5%. Апераджаюць нашу дзяржаву ў гэтым рэйтынгу толькі Рэспубліка Карэя — 98,4%, ЗША — 94,3% і Фінляндыя — 93,7%.

12. Сучасная Беларусь займае дастойнае месца ў сусветнай спартыўнай супольнасці. У рэспубліцы культывіруецца 132 віды спорту. Краіна з 10-мільённым насельніцтвам у перыяд суверэнітэту рэгулярна ўваходзіць у лік дваццаці наймацнейшых сярод больш як 200 спартыўных дзяржаў свету, якія прымаюць удзел у Алімпійскіх гульнях.

13. Свой аўтарытэт спартыўнай дзяржавы наша краіна ўмацавала, стаўшы краінай — арганізатарам чэмпіянату свету па хакеі ў 2014 годзе, а таксама чэмпіянату свету па біятлоне сярод юнакоў і юніёраў сёлета.

14. За апошнія гады праведзена поўная мадэрнізацыя ўсіх звёнаў сістэмы аховы здароўя — ад фельчарска-акушэрскіх пунктаў да абласных бальніц і сучасных медыцынскіх цэнтраў. Па інтэгральным паказчыку дзіцячай і мацярынскай смяротнасці Беларусь займае 4-е месца ў свеце, сярод дзяржаў СНД лідзіруе па тэмпах зніжэння распаўсюджанасці ВІЧ/СНІД і працэнце ахопу антырэтравіруснай тэрапіяй. Захваральнасць на туберкулёз у Беларусі зніжаецца хутчэй, чым у Фінляндыі, Швейцарыі, Аўстрыі і Нарвегіі. Наша краіна займае адно з вядучых месцаў у свеце па доступе насельніцтва да медыцынскіх паслуг (дзельці 1-е месца ў свеце з Брунеем і Канадай). А па даступнасці паслуг па ахове рэпрадуктыўнага здароўя знаходзіцца на ўзроўні такіх краін, як Францыя, Фінляндыя, Люксембург, і ўваходзіць у 50 найлепшых краін свету па вядзенні цяжарнасці, арганізацыі родаў кваліфікаваным медыцынскім персаналам.

15. Беларускія хірургі першымі ў свеце сталі аперыраваць пацыентаў з дэнервацыйнай прэп'ларычнага аддзела страўніка (парушэннем эвакуацыі ежы са страўніка) пры дапамозе ўнікальнай лапараскапічнай метадыкі, якая дазваляе захаваць і аднавіць функцыі страўніка. У 2012 годзе аперацыі былі ўдала выкананы дзвюм пацыенткам. Ва ўсім свеце такія аперацыі пакуль праводзяць адкрытым спосабам, пасля чаго чалавек застаецца інвалідам.

нення краіны і народа, барацьбе з карупцыяй, аднаўленне сувязяў з краінамі былога Савецкага Саюза.

2. 15 сакавіка 1994 года прыняты асноўны закон дзяржавы — Канстытуцыя. Краіна аб'яўлена ўнітарнай дэмакратычнай сацыяльнай прававой дзяржавай. Праз год у выніку рэфэрэндуму зацверджаны сучасны сцяг і герб краіны. Пасля рэфэрэндуму 1996 года сённяшняю назву і структуру атрымаў і заканадаўчы орган нашай краіны. Ранейшы Вярхоўны Савет, што складаўся з 260 дэпутатаў, быў рэструктурызаваны ў двухпалатны Нацыянальны сход.

3. У чэрвені 1993-га Беларусь афіцыйна далучылася да Дагавора аб нераспаўсюджанні ядзернай зброі, а ў 1996—1997 гадах завяршыўся вывад яе з тэрыторыі краіны. Трэба падкрэсліць, што Беларусь адмовілася ад валодання самым сучасным ваенным ядзерным патэнцыялам без усялякіх папярэдніх умоў. Гэтым мы фактычна паклалі пачатак працэсу ўрэгулявання пытанняў ядзернага раззбраення на постсавецкай прасторы ў інтарэсах міжнароднага міру і бяспекі.

4. Як вядома, наша дзяржава яшчэ ў 1945-м стала адной з краін — заснавальніц Арганізацыі Аб'яднаных Нацый. Атрымаўшы незалежнасць, Беларусь пачала прымаць яшчэ больш актыўны ўдзел у міжнародных ініцыятывах. Так, у 2000 годзе на 55-й сесіі Генасамблеі ААН па ініцыятыве нашай краіны прынята рэзалюцыя «Меры, якія павінны быць прыняты супраць расізму, палітычных платфармаў і дзейнасці, заснаваных на дактрынах перавагі, у аснове якіх ляжаць расавая дыскрымінацыя або этнічная выключнасць і ксенафобія, уключаючы, у прыватнасці, неанацизм». Наша дзяржава — ініцыятар ідэі аб актывізацыі міжнароднай барацьбы з гандлем людзьмі. На 61-й, 63-й і 64-й сесіях Генеральнай Асамблеі ААН па ініцыятыве Беларусі былі прыняты тры комплексныя рэзалюцыі супраць гэтых злачынстваў.

5. Створана Саюзная дзяржава Беларусі і Расіі — самы паспяховае інтэграцыйны праект на постсавецкай прасторы, які накіраваны на арганізацыю агульнай палітычнай, эканамічнай, ваеннай, мытнай, валютнай, юрыдычнай, гуманітарнай, культурнай прасторы. Як працяг інтэграцыйнай палітыкі нашай краіны, накіраванай на паляпшэнне дабрабыту і пашырэнне магчымасцяў грама-

звязаны з сацыяльна-эканамічным развіццём галіны, і другі, прызначаны палепшыць якасць жыцця людзей. За перыяд з 2005 па 2010 год быў пабудаваны 1481 аграгарадок. У кожным населеным пункце падобнага тыпу прадугледжваецца забеспячэнне людзей халоднай і гарачай вадой, цэнтральнае газазабеспячэнне, вуліцы з цвёрдым дарожным пакрыццём, транспартная сувязь з раённым і абласным цэнтрамі, амбулаторыя, філіял раённай ЖКГ.

7. У 2014-м быў атрыманы рэкордны ўраджай — больш за 10 мільёнаў тон збожжа. Гэта поспех не толькі айчынных хлебаробаў, але і навукоўцаў-селекцыянераў.

8. Мадэрнізацыя айчынных прадпрыемстваў, як вынік — рост якасці беларускай прадукцыі. У адрозненне ад краін Балты, у нейкай ступені Расіі, мы практычна не страцілі ні аднаго буйнога прадпрыемства, а, наадварот, аднавілі іх і захавалі рынкі збыту. Гэта дазволіла зберагчы працоўныя месцы, выканаць шмат сацыяльных праграм.

9. Паспяхова рэалізацыя праграм па дэмаграфічнай бяспецы, у выніку чаго ў некаторых рэгіёнах краіны нараджаль-

